

Índex

Pròleg.....	9
Com recordo Jaume Gort.....	13
Presentació	15
Vida i obra	21
Naixement i infància	23
Alumne de la Llar de Sant Josep.....	27
Formació artística a Barcelona, París i Roma	31
Producció artística.....	35
Els inicis com a escultor. Obra a Lleida	37
El grup escultòric de la Somereta	37
Les imatges de l'església de Sant Joan	43
La marededéu de Grenyana	47
Sant Pere Claver.....	50
La Verge de la Llar	52
Un Sant Josep per a la Catedral Nova	55
Els àngels i l'Esperit Sant de l'església de Sant Josep	57
El retaulet de fusta de la Sagrada Família.....	60
L'escultura de pedra del Sant Josep de la Llar	61
Sant Jaume del Peu del Romeu o dels Fanalets	63

Obra fora de Lleida.....	73
Sants Abdó i Senén i sant Andreu de la Riba	73
Sant Martí de Gausac	75
Santa Maria de Ribera de Cardós.....	76
La Miraculosa de les filles de la caritat de Barbastre	77
Restauracions	79
La marededéu de l'antic Hospital de Santa Maria.....	79
Les escultures de la façana de la capella de Sant Jaume del Peu del Romeu	84
Obres d'art funerari.....	87
Obra diversa.....	93
Els busts.....	97
Els tallers de l'escultor	101
L'estil artístic	105
Vida familiar	109
Jordi Gort Solé (Lleida, 1960-2013)	112
La mort de l'escultor	115
Homenatges pòstums.....	119
Homenatge de l'Associació d'Exalumnes de la Llar de Sant Josep a l'escultor	121
Altres recordances i homenatges	127
"Recordem Jaume Gort Farré, un artista del nostre poble"	127
Jaume Gort, un escultor present al barri de Pardiniyes	134
Epíleg.....	141
Apèndix.....	143
Primicias de la imageria leridana, José M ^a Portugués.....	145
El artista y su obra. Jaime Gort Farré, escultor y tallista, Miguel Portugués.....	149

Gort, Juan Manuel Nadal.....	155
Jaime Gort o un escultor que debemos rescatar, S. Arnau....	159
El compañero y amigo Jaime Gort. El escultor y sus imágenes religiosas, Jaume Montsech	165
Jaume Gort Farré, l'escultor de la modernitat serena i plena de valentia, Miquel Roig	169
L'escultor Gort, el restaurador de la Verge de l'antic Hospital de Santa Maria, Joan Crous.....	171
Signat: Jaume Gort, Dolors Sistac	173
Bibliografia.....	175
Agraïments.....	177

Pròleg

El primer record que tinc del meu pare és el de passar-me estones interminables al balcó de casa mirant al cel, esperant que tornés. Quan ell va morir, jo tenia només dos anys i el meu germà sis i no podíem entendre de cap manera allò que ens deien els grans; que no tornaria mai més! Senzillament, no podia ser. Primer perquè era clar que ell no aguantaria gaire temps sense veure'ns i segon, perquè se n'havia anat sense sabates, jo les havia vist a la seva habitació. Així doncs, almenys, hauria de tornar a buscar-les. Aquest pensament infantil va ser la meva esperança durant molt de temps.

L'enorme sensació de buidor que sentíem, evidenciava el gran amor que ens va saber donar i el seu immens grau d'implicació com a pare.

Per sort, però, mai no va marxar del tot. Ens va deixar uns valuosos tresors amb els quals poder aplacar el nostre dolor; per una banda, el bon record que en tenien totes les persones que el varen conèixer i, per l'altra, el conjunt de figures que —com si fossin uns membres més de la nostra família— ens trobàvem per totes les estances de la casa i més enllà. Homes, dones, marededéus, sants, àngels, figuretes del pessebre, titelles... Fins i tot ens va deixar la seva empremta escultòrica en diferents objectes i mobles de la casa: un gran faristol de fusta, un llit, un armari, una taula, uns penjadors i algun penjoll que la meva mare encara llueix amb orgull.

Les obres del meu pare ens envoltaven. Acompanyaven les nostres passejades per Lleida (placa amb el rostre de mossèn Cinto a la Gremial, Sant Jaume dels fanalets, el pas de la Somereta a la processó dels

Dolors el Diumenge de Rams...) i ens sorprenien també per diferents indrets on solíem anar (arc dels àngels de l'entrada al cambril de la Verge al monestir de Montserrat...). Recordo especialment la gran sorpresa que vaig tenir un dia que vàrem anar d'excursió amb l'escola a l'ermita de Grenyana i, de sobte, totes les meves companyes em varen començar a cridar pel cognom. No entenia què passava i em vaig apropar on estaven. Allí, als peus de la Verge, m'esperava la signatura del meu pare com si d'una mena de senyal es tractés. D'alguna manera m'havia volgut donar una sorpresa venint a passar el dia amb mi.

No cal dir que entre els meravellosos comentaris d'aquells que el varen conèixer, els articles publicats arran de la seva mort —sobretot el que va escriure Joan Manel Nadal Gaya que parla de la marededéu de neu que va fer al carrer un dia que va nevar molt a Lleida—, tanta verge i tants sants, jo vaig idealitzar el meu pare. El vaig posar literalment dalt d'un altar i allí segueix encara, emparat amb totes les seves imatges.

Ara, cinquanta anys després de la seva mort, el magnífic present que ens ofereix el nostre amic Jordi Curcó, no fa sinó refermar la meua idealització.

Aquest llibre representa molt per a nosaltres. És un document molt valuós per a la meua família; per a les meves filles, ja que d'alguna manera podran conèixer el seu avi, per a la meua mare, la Montserrat Solé, que recorda amb emoció cada moment viscut amb ell. Per a tothom.

Quan el Jordi ens va dir que l'havia començat a escriure, fa disset anys, ens va sorprendre molt. Que després de tants anys de la seva mort algú s'interessés per la vida i l'obra del meu pare ens va fer molta il·lusió.

Ha passat molt de temps des de llavors, i moltes coses. La més trista, la mort sobtada del meu germà, el dibuixant Jordi Gort, l'octubre del 2013. Però encara que aquell projecte de llibre va quedar momentàniament aturat, el nostre amic no ho va fer. Va seguir treballant per tal que la memòria del meu pare seguís viva, participant

d'una manera activa en diferents actes que es varen fer en nom seu: un homenatge al seu poble natal, Montoliu de Lleida, la inauguració d'un carrer al mateix poble, la d'una plaça a Pardinyes...

Agraeixo que m'hagi donat l'oportunitat de fer aquest escrit precisament per poder-li agrair també, en nom meu i de tota la meva família, tant d'esforç i constància.

Gràcies, Jordi per fer-me'l sentir viu de nou!

Montse GORT SOLÉ

Setembre 2016

Com recordo Jaume Gort

Els records que jo tinc de Jaume Gort són els d'un nen i adolescent.

El recordo com un senyor elegant, ben cuidat, amb unes mans que hi veies el molt treball que feien.

El meu sogre, el Ramon Guiu de Cal Miquel de Montoliu, era de la seva edat, de la seva quinta diríem al poble, i lògicament anava amb ell a l'escola. Més d'un cop m'havia explicat que recordava com en sortir de classe el Jaume Gort agafava el ges, el posava a l'aigua i amb una rapidesa increïble creava un esbós d'algun tipus de figura, amb unes creacions prolífiques i fins i tot molt treballades. I això passava amb molta freqüència.

Ell neix al nostre poble, Montoliu de Lleida, a la casa de Cal Quatre, on, com gairebé a totes les cases, a excepció d'un parell o tres, només es feia aleshores pagesia de supervivència. Cal dir que el terme municipal de Montoliu és molt petit i amb poca extensió de terra i el clima, com ara, era molt càlid i calia aprofitar tots els recursos, com els animals a casa, recollir una mica de gra, oli, ametlles, farratge per a l'hivern, etc.

Però ell, des de petit, ja deixa molt clar que el seu camí és un altre. Potser en algun moment va tenir dificultats per fer el que volia, però la seva predisposició era tan gran, que era impossible que no seguís el camí d'escultor.

Puc recordar perfectament com si fos ara mateix, veure'l a casa meva mostrant un catàleg de làpides per a cementiri que ell feia. S'havia mort la meva padrina Tresa, jo tenia set anys i el meu padrí Josep

volia posar-li una làpida del Jaume Gort. Mentre ell girava les fulles del catàleg, vaig veure les seves mans que havien treballat molt amb elements durs, ja que tenia els dits amb evident desgast del treball, i ell aconsellava al padrí què podia quedar millor.

Jaume Gort volia fer-se l'estudi a Montoliu, el seu poble, ja que necessitava més espai i alhora un indret que fos silenciós i amb el qual pogués engrandir el seu treball d'escultor. Tant fou així que fins i tot comprà un terreny al meu padrí Josep Farré de Cal Pelat, per tal de fer-ho, però ja no va tenir temps de construir-lo perquè la malaltia li ho va impedir.

El poble de Montoliu de Lleida vol agrair al seu fill il·lustre Jaume Gort Farré la seva important obra, immortalitzada amb el que ell va fer. Obra recordada ara per tots nosaltres amb aquest llibre, que de manera excel·lent ha escrit l'historiador i periodista Jordi Curcó, on queda reflectit tot el que fou i féu el nostre convilatà.

Daniel FARRÉ GORT
Alcalde de Montoliu de Lleida

Presentació

*La història no és cap
altra cosa que les
biografies dels grans homes.*

Thomas CARLYLE, filòsof escocès

La ciutat de Lleida posseeix i gaudeix de dues escultures que han esdevingut tot un símbol, transcendint totes dues el seu caràcter primigeni d'obra d'art religiós.

Dues escultures que frueixen d'una estimació col·lectiva tal, que han ultrapassat alhora la seva també primerenca essència d'expressió artística, esdevenint tot un emblema ciutadà: la imatge del popular Sant Jaume del Peu del Romeu o “dels Fanalets” i el grup escultòric de la Fugida a Egipte, al qual els lleidatans han batejat amb el popular sobrenom de “la Somereta”; són aquests dos exemplars d'art religiós. Unes talles o imatges que, a més a més de referents d'art, ho són també de religiositat popular i de vivència personal i ciutadana per a molts lleidatans.

Jo mateix recordo quan de petit, en la tarda-vespre del Diumenge de Rams anava amb els meus pares a veure la processó dels Dolors. Il·lusionat com molts altres infants, esguardava neguitós i amb la mà estesa l'arribada dels Armats, per si hi havia sort i queia algun caramel per endolcir la boca, amb aquell regust de Setmana Santa. La nostra!

Darrere la cohort romana, amb el ressò de la popular marxa de “La Truita”, amb fidel i inaugural presència, s'albirava l'arribada del primer pas que aleshores encapçalava la processó i que no era altre que el de l'entranyable somereta. Fatigada ella, però alhora joiosa de portar damunt seu la Verge i l'Infant Jesús, que amb Josep a peu dret com cal i caminar lent, procurant estirar amb la corda lligada al coll la tossuda somereta, fugien tots els anys de Lleida a Egipte, en la vesprada del Diumenge de Rams. La mainada, que la contemplàvem embadalits, ens la imaginàvem ben viva, encara que cansada, molt cansada, la somereta.

“...I per Sant Jaume, Fanalets a Lleida”, diu la cançó. Faig també memòria d'aquelles lluminoses i acolorides romeries dels Fanalets de la meva infantesa, la vesprada del 24 de juliol, quan la quitxalla, com encara fa ara gràcies a Déu, ens disposàvem a acompanyar l'apòstol amb els nostres fanalets. Aquells que portaven una espelmeta que calia encendre si volies que fessin llum i que si no paraves prou compte, podien acabar cremats. Els autèntics! I no els d'ara amb piles.

En arribar a la rambla de Ferran, davant l'església de la Mare de Déu del Carme, punt tradicional de trobada i d'inici de la romeria, la meva primera mirada infantívola es dirigia sempre als nostres estimats i majestuosos gegants de la ciutat que encapçalaven com encara fan avui la romeria, tot lluint també ells uns artístics i gegantins fanalets de colors ben vius. Darrere d'ells, com si fos un somni, apareixia la imatge de sant Jaume, colpidor l'apòstol, però serè, amb l'angelet que l'acompanyava amb anyal fidelitat. Col·locat damunt la seva carrossa, a mi em semblava que el Sant Apòstol, a l'igual que en la narració llegendària, expectant, esguardés també l'ajut lluminós de la mainada lleidatana, els seus millors amics. I jo era un d'ells...

Quan tothom ja s'havia afillerat, o almenys així es pretenia i mai s'aconseguia, començava la romeria. Jo, com molts altres infants, amb el meu fanalet feia el possible per apropar-me a aquella escultura de l'apòstol assegut i que amb un semblant de serè sofriment, se servava el peu dret adolorit per una maleïda punxa, mentre que l'angelet

plantat a la seva vora l'il·luminava per tal d'auxiliar-lo del seu dolor, alhora que el sant semblava que de debò es treia la punxa, que s'havia clavat accidentalment. Almenys això ens explicaven els pares que havia succeït a aquell Jaume pelegrí al seu pas per Lleida, tal com ho explica la llegenda i ens fa reviure, any darrere any, la tradició. Com cantava jo allò de “Sant Jaume ve de Galícia, Sant Jaume ve d'Aragó i a Lleida va deixar estesa la Fe de Nostre Senyor...”. Una cançó que, com la mateixa imatge de l'apòstol, se'm feia molt entranyable, molt meva i molt lleidatana alhora.

Ja de més jovenet, vaig assabentar-me que aquelles dues entranyables escultures de l'imaginari de la meva infantesa i de la de molts lleidatans, havien estat executades per un escultor lleidatà fill de Montoliu de Lleida, que també es deia Jaume com l'apòstol. Un bon escultor i millor persona, que havia rebut, entre altres, l'encàrrec de fer un sant Jaume per la festa i romeria dels Fanalets per encàrrec d'un altre Jaume, a qui jo estimava molt, mossèn Jaume Bertran Crespell, aleshores beneficiat de la Catedral, consiliari de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes i capellà de Santa Madrona, coneguda a Lleida com “La Dona que Treballa”, una institució que formava professionalment les dones. Una d'elles fou la meva mare Pilar Pueyo, que aprengué a Santa Madrona la seva professió de modista.

Vaig assabentar-me també que aquest escultor havia mort jove, als quaranta-set anys, quan jo solament en tenia vuit i ell començava a despuntar en l'art de l'escultura i amb un futur molt prometedor en el món artístic. Que pocs, molt pocs lleidatans se'n recordaven i que molts ni tan sols sabien que havia existit a Lleida un escultor anomenat Jaume Gort Farré.

La meva minsa coneixença de l'escultor de la Somereta i del sant Jaume dels Fanalets, trobà una esclatxa de solució quan aquell bon amic i excel·lent lleidatà que era mossèn Jaume Bertran, el bon capellà dels pessebres i dels fanalets al qual jo ajudava d'escolanet, un dia qualsevol en sortir de missa de la capella de Santa Madrona, avui desapareguda, va convidar-me a anar amb ell a casa d'un tal Josep Solé Barri, que vivia a la propera avinguda de Catalunya i amb el

qual compartien una bona amistat. Per fer-me més atractiva aquella invitació, el bo de mossèn Jaume va dir-me que en aquella casa podria veure coses que m'agradarien molt.

Vaig acceptar de bon grat la invitació i en arribar a aquell domicili per a mi totalment desconegut i després de trucar al picador de la porta d'entrada a la casa, ens va obrir molt amablement la filla del senyor Solé, la Montserrat, mestra al col·legi Sant Jordi de Lleida. En entrar vaig comprendre el que m'havia anunciat mossèn Bertran: per tot arreu hi havia petites i grans escultures, relleus en fusta, dibuixos... Renoï, aquella era la casa d'un artista! Qui era?

La resposta la vaig tenir immediatament i fou per a mi una autèntica descoberta. Aquella llar no era altra que la de l'escultor que havia realitzat aquelles estimades escultures de la meva infantesa, en Jaume Gort i Farré, i la Montserrat, la seva vídua. En tots els raconets i envans d'aquell senzill habitatge familiar, s'hi podien veure escultures de diverses mides... sants, marededéus, com una de molt gran de fusta que hi havia al rebedor o una singular imatge de sant Josep presidint el menjador, acompanyat per un delicadíssim i asserenat retaule en fusta del Sant Sopar. Fins i tot vaig veure l'escultura d'un soldat romà, amb la palma del martiri i l'espasa a les mans, que no podia ser altre que el patró i fill de Lleida, sant Anastasi.

Havia descobert un autèntic tresor, amagat com en un estoig, on es guarden les millors joies, i aquelles ho eren d'art. Un estoig custodiat per la vídua de l'escultor i els seus dos fills, la Montserrat i el Jordi Gort, on guardaven amb discreció aquelles escultures, retaules i dibuixos fets pel seu espòs i pare.

Aquella descoberta fou per a mi una agradable sorpresa i, tal com m'havia predit mossèn Jaume, m'agradà molt aquella primera visita a la casa dels Gort, a la qual tornaria en moltes altres ocasions. Sempre que hi anava, acompanyant mossèn Jaume o sol, ho feia amb el desig de poder contemplar, gairebé amb exclusivitat, aquella exposició permanent d'art i de bellesa, on tot l'espai possible com armaris, taules i altres mobles... tot era bo per acollir i lluir l'aplec d'escultures, la majoria religioses, que omplien aquell lloc casolà.

Més endavant, amb les meves converses amb la Moteserrat Solé, vaig anar descobrint que en Gort era, a més a més, autor de moltes altres talles, la majoria d'elles de caràcter religiós, i que la seva prematura mort va estroncar en sec una carrera artística que hauria pogut esdevenir molt brillant i reconeguda en el món de l'art en general i de l'escultura en particular, a Lleida i fora d'ella.

Amb la descoberta de l'escultor i de la seva producció artística, tan poc coneguda i, com a conseqüència, també poc reconeguda i apreciada, vaig intuir que calia donar-la a conèixer, que era just i necessari fer-ho. Tanmateix, mossèn Jaume Bertran va fer-me aquest encàrrec: “Jordi, has de donar a conèixer qui era i què va fer en Gort, s'ho mereix ell i la seva família.” Fou així que a partir d'aleshores i mitjançant articles de premsa, reportatges, conferències i altres accions, vaig procurar fer memòria de l'escultor i tanmateix donar a conèixer la seva producció artística. Paral·lelament vaig posar-me a treballar en una biografia, que sota el títol *Jaume Gort. L'escultor de la modernitat serena*, deixaria gairebé enllestida, almenys a mi m'ho semblà, l'any 1999.

Coincidí tot plegat amb la convocatòria del I Premi de Biografies Josep Lladonosa, que Òmnium Cultural de Lleida havia fet pública i que tenia com a objectiu guardonar un treball biogràfic sobre qualsevol persona de les arts, les lletres i de la cultura en general que s'hagués significat per la seva obra en les terres catalanes i que a la vegada fos un personatge poc conegut, com era el cas de Jaume Gort.

“Aquesta és la meva!”, vaig pensar, per tot seguit relligar amb fil i agulla tot allò que havia recollit sobre la vida i l'obra de l'escultor descobert, donant-li cos per poder-ho presentar al concurs, com així vaig fer. Al gruix del treball hi mancava, però, una xerrada més acurada amb la família de l'escultor per conèixer Gort com a marit, com a pare i en definitiva com a persona de carn i ossos, així com arrodonir altres aspectes i apartats del treball.

Per manca de temps (la convocatòria del premi marcava un termini precís i concret de presentació d'originals), no vaig poder completar-ho com calia i el treball finalment no va ser premiat i tampoc

publicat, el guardó fou atorgat a una biografia dedicada al poeta lleidatà Magí Morera i Galícia.

Tot i la decepció inicial, aquell ensurt m'esperonà a continuar amb el projecte, que vaig revisar i ampliar en tot allò que calia a fi que un dia pogués veure la llum. No van faltar intents per a fer-ho viable, tot i que diverses circumstàncies que ara no vénen al cas impossibilitaren que l'ansiada edició del treball tirés endavant. Va esperar així durant molt de temps una oportunitat per sortir a la llum i deixar la injusta foscor del calaix on reposava.

L'esperada oportunitat ha arribat enguany, en escaure's aquest 2016 el 50 aniversari de la prematura mort de l'escultor Gort, ocorreguda el 9 de novembre de 1966. L'aniversari ha fet aflorar de nou aquest treball, que ara per fi ha vist la llum mercès a la iniciativa i a l'interès manifestat per l'ajuntament de Montoliu de Lleida, encapçalat pel seu alcalde Daniel Farré Gort, per publicar-lo i recuperar definitivament la memòria d'un dels seus fills més il·lustres. També mercès al suport i patrocini de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, dirigit per Montserrat Macià, i de la regidoria de Cultura de la Paeria, de la qual és responsable Montse Parra, que han col·laborat per a fer possible aquesta acurada edició a càrrec de l'editorial lleidatana Pagès Editors.

Tot i que potser haurà estat “un signe tardà de reconeixença” (Dolors Sistac dixit), desitjo de cor que la seva publicació i lectura esdevingui una nova i potser ja definitiva oportunitat de donar a conèixer tot el que fou i féu Jaume Gort Farré, “l'escultor de la modernitat serena”, per a no oblidar-lo ni a ell, ni a la seva creació artística que ha perdurat i perdura en el temps, molt singularment a Lleida. Tanmateix hauria d'esdevenir una lliçó d'història i d'art per a les noves i futures generacions.

Jordi CURCÓ PUEYO
Lleida, 24 de juliol de 2016,
Festa dels Fanalets de Sant Jaume

Naixement i infància

L'escultor Jaume Gort i Farré va néixer el 27 d'agost de 1919, a la casa anomenada Cal Quatre —actualment Cal Ballespí—, al número 2 del carrer Nou de Montoliu de Lleida, a la comarca del Segrià, poble molt proper a la ciutat de Lleida. Fou el primer dels fills del matrimoni de pagesos format per Jaume Gort i Farré (1893-1921) —pare i fill s'anomenaven igual— i Ramona Farré Peiró (1892-1953); la seva germana Hermínia naixeria posteriorment. En Jaume Gort, pare, moriria molt jove, als vint-i-vuit anys, quan el seu fill Jaumet tenia poc més de dos anys. L'absència del pare i el nou casament de la mare anys després amb Jaume Prim Oronich (1877-1972), marcarien sens dubte la personalitat i infància de Jaume Gort.

Els anys d'infantesa del petit Jaume al seu poble natal van transcórrer com els de qualsevol altre infant d'aquell temps, entre l'escola i l'esbarjo, els jocs al carrer, ajudant a casa i al tros. Tot i que segons la gent de Montoliu, la vida de pagès mai no va fer el pes al petit Jaumet de Cal Quatre.

Reprenent el fil, recordàvem que la seva mare vídua es tornà a casar i fruit d'aquell segon matrimoni va néixer un nou germà, en aquest cas germanastre, en Ramon Prim i Farré. Cal endevinar que aquest nou enllaç matrimonial de Ramona Farré va ser per al petit Jaume un esdeveniment familiar i personal que va viure de molt prop i amb certa incertesa.

Arribem a l'any 1936, el de la malaurada Guerra Civil Espanyola en què tot s'estroncaria. En Jaume Gort té setze anys i encara que

Jaume Gort va néixer el 27 d'agost de 1919, a Cal Quatre —actualment Cal Ballespi— de Montoliu de Lleida.

Fons família Ballespi

jovenet, és mobilitzat per “anar al front”, en paraules d’aleshores. Poc duraria, però, la seva participació en el front bèl·lic, ja que va ser ferit de gravetat en una cama i encara que després s’aniria curant, va haver de romandre ingressat per un cert temps a l’Hospital de Santa Maria. Aquesta ferida de guerra li va ocasionar una lleu coixera, que l’acompanyaria al llarg de la seva vida.

L’estada a l’hospital com a ferit de guerra va ser per a en Jaume Gort un fet malaurat, però alhora summament decisiu per a la seva vida i per al seu futur artístic. La seva vídua Montserrat Solé recorda que pels volts

d’aquell Nadal de 1936 en Gort, tot i romandre postrat al llit tal com li havia recomanat el metge després d’haver realitzat els exercicis de rehabilitació, no es podia estar amb les mans quietes i amb fang anava modelant una figureta de la Verge Maria amb l’Infant Jesús, per tal de passar el temps “fent alguna coseta”. Aquella petita talla obrada per les mans d’aquell jove ferit de guerra, esdevingut espontani escultor del misteri de Nadal, va sorprendre un dels metges de l’hospital, el doctor Lluís Alonso de Olarte, un eminent i reputat dentista lleidatà que, en veure aquella petita escultura de fang, endevinà que no era fruit de l’atzar, sinó producte d’una ànima jove imbuïda d’un innat gust artístic i d’una habilitat prou destacable en l’execució plàstica de qualsevol element.

Anys després el mateix doctor Alonso, recordant aquell dia en què va enxampar Gort en el seu llit de convalescència modelant amb fang

una petita escultura, explicà: “...vaig endevinar que aquell xicot tenia mà per l’art. Tan sols calia mirar aquella escultureta molt petita, però plena d’art. Era un deure donar facilitats perquè en Jaume Gort es formés en aquest món artístic que l’esperava i el necessitava”.

Era evident que Jaume Gort havia estat agraciat amb el do de l’art, per aquell “quod divinum” al qual es refereix Horaci, que bufa on vol. El doctor Alonso ho va intuir i descobrir a temps.

Per aquests carrers de Montoliu de Lleida, van discórrer els anys d’infantesa del Jaumet de Cal Quatre.

Foto: Jordi Curcó